

Oponentský posudek bakalářské práce Jevgenije Vaňukové

Složená substantiva v ruštině ve srovnání s češtinou.

Bakalářská práce Jevgenije Vaňukové se věnuje (srovnávací) analýze kompozit v ruštině a v češtině. Předpokládám, že zvolené téma vychází ze zájmu autorky; nadto je však nutné poznamenat, že i obecněji lze problematiku kompozit a kompozice považovat za látku, která si zasluhuje být čas od času znovu oživena, uvážíme-li, že v dnešním „rychlém světě“ i jazyk inklinuje k čim dál větší ekonomičnosti vyjadřování.

Vaňuková v první části své práce nejprve svůj záměr – analyzovat kompozita – zasazuje do dostatečně přehledného teoretického úvodu (str. 10–27), ve kterém věnuje pozornost nejen kompozici jako slovotvornému postupu, ale věnuje se i obecněji problematice tvoření slov. Z úvodu je jasné, že Vaňuková prostudovala relevantní literaturu k tomuto tématu, bohužel již zde chybí stanovisko autorky k některým problematičtějším otázkám, mezi které patří například problematika hybridních kompozit. Teoretický úvod tak pouze shrnuje poznatky, které Vaňuková načerpala v odborné literatuře a působí dojmem, že autorka hlouběji o celé problematice nepřemítala a nemohla tak zaujmout (být jedno) vlastní stanovisko.

Za ústřední část práce lze považovat část praktickou (str. 28–44), ve které se Vaňuková, opírajíc se o ruské a české slovníky neologismů a cizích slov, pokouší o analýzu nových kompozit v obou zmíněných jazycích. Za problematické bych v této části viděla především již samotné vymezení, zúžení problému kompozit a kompozice. Vaňuková uvádí, že se zaměřuje na substantivní kompozita, což je sama o sobě skupina dosti rozsáhlá, a dále vyčleňuje z analýzy ta kompozita, která jsou složena z více cizojazyčných komponentů, ač zároveň uvádí, že se jedná o skupinu nejpočetnější (str. 28). Po krátkém expoze následuje výčet nejfrekventovanějších kompozit získaných ve slovnících, s důrazem na aktivní komponent, který byl vzniku nového slova účasten. Na tomto místě bych chtěla podotknout, že je skutečně škoda, že práce čerpá materiál výhradně ze slovníků. Myslím, že by bylo přínosné nejen zmapovat situaci slovníkovou, ale především situaci „skutečnou“, například v korpusu. Soudím, že jedna věc je slovníkový tvar (například uvedené, byť patrně okrajové, případy z češtiny na str. 44 – „novodůchod, znovopotvrzení“ atd., se kterými se osobně setkal asi jen málokdo) a zcela jiná pak může být situace reálná projevující se v živém, mluveném či psaném jazyce.

Závěr práce pak nepřináší rovněž nic nového, dokonce ani jednu odpověď na otázky, které musí vytanout na mysl každému čtenáři Vaňukové práce. Proto bych si dovolila několik otázek zformulovat:

- Proč autorka zvolila jako předmět svého zkoumání pole natolik široké, že valnou část práce zaujímá především výčet příkladů? Proč se nepokusila oblast omezit, například na ona předem vyloučená, rozhodně však zajímavá kompozita sestávající z více cizojazyčných komponentů (či lépe ještě úžeji)?
- Co vedlo autorku k tomu, že získávala materiál výhradně ze slovníků? Proč se nepokusila, byť třeba jen na internetu, potvrdit nebo vyvrátit „živost“ uváděných kompozit?
- Jako příloha je v práci uveden seznam prvních částí a předpon (str. 48 a 49). Již při zběžném přehlednutí je patrný značný nepoměr v kvantitě mezi situacemi v ruštině a v češtině. Proč si autorka nepoložila otázku, co je toho příčinou? Uvedené seznamy navíc mohou svědčit o jistém trendu v kompozici v ruštině a v češtině, povšimla si autorka v této souvislosti něčeho zajímavého?

Bakalářskou práci *Složená substantiva v ruštině ve srovnání s češtinou* Javgenije Vaňukové bych hodnotila jako čistě přehledovou. Považovala bych ji za přípravnou sondu, za sběr materiálu pro další, podrobnější a úžeji vymezenou analýzu slovotvorného postupu, který je dnes velmi aktuální a aktivní. Rovněž bych autorce doporučila věnovat pozornost stylistické úrovni textu, který se mi na několika místech zdál v kontextu odborné práce až příliš volný.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm – velmi dobrý.

V Praze, 3. 8. 2015

Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.